

El PAIMM informa sobre el nombre de nous casos de metges atesos el 2012

ANTONI ARTEMAN,
gerent de la Fundació Galatea

L'any passat, després de tres anys d'increments consecutius, va disminuir el nombre de nous casos de metges atesos pel Programa d'Atenció al Metge Malat, que va passar de 148 a 116. La disminució va ser d'un 21,62%

L'any passat, després de tres anys d'increments consecutius, va disminuir el nombre de nous casos de metges atesos pel Programa d'Atenció al Metge Malat (PAIMM), que va passar de 148 a 116. La disminució, doncs, va ser d'un 21,62%. Aquest descens es va produir en tots els àmbits geogràfics, tant a les quatre demarcacions catalanes com als casos procedents de fora de Catalunya.

La via d'accés voluntària segueix sent la més freqüent i es manté en el 99% dels casos. En relació amb el motiu de la demanda, els problemes psíquics segueixen augmentant, i passen del 70% de l'any passat al 83%, en detriment dels causats per l'alcohol que han passat a un 10%, i els problemes causats per altres tipus de drogues s'han mantingut en un 7%.

Els casos provenen majoritàriament de Catalunya, i dins d'aquesta, de Barcelona. Un 83% prové de Catalunya i un 17% de la resta d'Espanya; dins de Catalunya, un 64% prové de la demarcació de Barcelona i un 2% de les de Girona, Lleida i Tarragona, respectivament. En comparació amb els anys anteriors, el segment d'edat mitjana més nombrós el 2012 ha tornat a passar dels 46-60 anys als 41-55, sense que es coneguin prou bé els motius d'aquests petits canvis. El sexe de les persones ateses ha seguit clarament la tendència dels darrers anys. L'any 2012 les dones han representat un 53% enfront d'un 47% d'homes. L'any passat, cap dels casos acollits va preferir rebre els serveis d'un psiquiatre particular.

Els contractes terapèutics

El contracte terapèutic (CT) és un dels elements essencials de control de l'exercici professional del COMB en els casos de metges malalts atesos al PAIMM que presenten un risc per a la salut dels seus pacients. El nombre de CT signats l'any 2012 va ser de 10, un menys que l'any anterior, i el nombre de pacients nous amb contracte terapèutic va ser de 4, tres menys que el 2011, cosa que significa que la taxa de pacients nous amb CT sobre el total de casos nous de l'any 2012 va ser de 9. Analitzat el tema des d'un altre punt de vista, tenim que l'any passat va haver-hi 17 CT actius, és a dir, els 4 de nous més 13 de provinents de l'any anterior encara vigents. Si tenim present que el total de casos actius en tractament al PAIMM l'any 2012 era de 428, la taxa de pacients amb un CT en actiu sobre el total de casos actius del PAIMM va ser de 4. Com es pot observar, tant pel que fa als casos nous com al total de casos actius atesos l'any 2012, les taxes d'incidència de CT són baixes. Podem concloure, doncs, que del total de metges atesos al PAIMM, la proporció de casos que han necessitat un CT és molt baixa i que, per tant, la immensa majoria no han representat un risc per a la salut dels seus pacients. ■

Evolució dades generals PAIMM 1998-2012

Activitat del Servei d'Acollida del PAIMM	98-11	2011	2012	2012 %	Dif. % 11-12	Total 98-12
Nombre de casos	1.787	148	116	100	-22	1.903
Vies d'accés						
Demanda voluntària	1.709	146	115	99	-21	1.824
Comunicació confidencial	64	2	1	1	-50	65
Denúncia	14	0	0	0	0	14
Tipus problema						
Problemes psíquics	1.231	104	96	83	-8	1.327
Cond. addictiva alcohol	359	28	12	10	-57	371
Cond. addict. altres drogues	197	16	8	7	-50	205
Procedència						
Barcelona	1.225	97	90	77	-7	1.315
Girona	66	5	2	2	-60	68
Lleida	68	5	2	2	-60	70
Tarragona	98	8	2	2	-75	100
Subtotal Catalunya	1.457	115	96	83	-17	1.553
Resta Espanya	326	33	20	17	-39	346
Europa	4	0	0	0	0	4
Total	1.787	148	116	100	-22	1.903
Edat mitjana	41 - 55	46 - 60	41 - 55			41 - 55
Gènere						
Homes	981	72	54	47	-25	1035
Dones	806	76	62	53	-18	868
Assist. psiquiàtrica particular	49	3	0	0	0	49
Contr. terapèutics						
Nombre de contractes terap.	146	11	10		-9	156
Nombre de pacients amb CT	82	7	4		-43	86
Taxa de CT	8	7	9		16	8

Font: Fundació Galatea. Programa d'Atenció Integral al Metge Malalt.

Amb la creació del programa PAIMM, el COMB ha volgut combatre no sols l'estigma de la malaltia mental o addictiva, sinó també els riscos que pot suposar per als pacients i, en suma, els possibles perjudicis que pot tenir per a l'exercici dels metges quan hi ha evidència que no tenen la plena capacitat per exercir.

En la majoria de casos, la inhabilitació professional com a mesura sancionadora no és la solució, sinó que és necessari buscar una via rehabilitadora i, fins i tot, preventiva, utilitzant la persuasió com a principal arma, i la coacció (potestat sancionadora) com a últim recurs.

Tot això és el que fa que el PAIMM, a més de ser un recurs assistencial al servei dels metges (protecció de la identitat, confidencialitat, qualitat assistencial...) esdevingui un eficaç instrument de control i regulació de la praxi. El marc ens el dona el Codi de Deontologia i els Estatuts col·legials, a través de la regulació d'un procediment de vigilància i control de l'exercici professional que respon i constitueix el reflex de la filosofia

El PAIMM i el control de l'exercici professional

GUSTAVO TOLCHINSKY, vocal del COMB
MERCEDES MARTÍNEZ, membre de l'Assessoria Jurídica del COMB

“El programa PAIMM, un instrument de control i regulació de la praxi”

de la corporació seguida durant més de vint anys, d'acord amb el desenvolupament de les funcions que la llei li atribueix.

Així, en aquells supòsits en què s'evidencia una manca de capacitat o competència per al normal desenvolupament de l'exercici professional, la Junta de Govern, d'ofici o a instància de part, pot iniciar un procediment de control preventiu d'aquest exercici que té per objecte tractar de garantir l'adequada praxi mèdica, adoptant les mesures que es creguin escaients, que no tenen caràcter de sanció i responen a la tasca preventiva que aquesta corporació vol donar.

Durant l'any 2012, a banda dels metges,

més de 400, que són directament tractats per l'equip assistencial del PAIMM i que, amb consciència de malaltia, estan capacitats per a l'exercici sota control mèdic, també ens trobem de forma més singular amb aquells casos en què s'acorden mesures per part del Col·legi per a la continuïtat del seu exercici, que comporten el compromís del metge de fer un seguiment terapèutic i de sotmetre's als controls que siguin indicats des del PAIMM, i que durant l'any 2012 va afectar 22 metges.

Aquesta activitat s'ha desenvolupat habitualment sota la tutoria d'un altre company, que realitza un seguiment de l'evolució del metge malalt en relació amb les seves actituds, comportament i praxi, amb la finalitat de detectar les possibles alteracions que puguin afectar la pràctica professional. En ocasions, si la situació ho requereix, s'ha acordat que el metge s'abstingui d'exercir durant un temps determinat, en què estarà també sotmès als controls que hem esmentat, i que a l'exercici 2012 ha afectat cinc metges. ■